

דברי אלוקים חיים

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דברים תשפ"ה

א

בשעה שאדם רוצה ללמוד תורה צריך הוא להרהר בתשובה מפני שאל"כ הוא נקרא רשע משא"כ אם הוא מהרהר בתשובה כבר נקרא צדיק אשר רשאי ללמוד את התורה

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצרות ודי זהב (א, א). וברש"י, 'לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל'. ובהמשך (שם ה) נאמר "בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת". בספה"ק "מאור ושמש" מדקדק (ד"ה

א"י אלה הדברים [השני]), מדוע נכתב כאן בתוך כל התוכחות שהוכיח משה רבינו את ישראל, גם מה שביאר משה רבינו את התורה, והלא כל הפרשה כאן אינה עוסקת אלא בענייני תוכחה, ולא היתה צריכה התורה לכתוב שביאר משה את התורה, אלא להלן בפרשת "ואתחנן", כשכתבה התורה את כל ענייני עשרת הדברות ומתן תורה, ומה השייכות בין ענין התוכחה לבין הענין שביאר משה את התורה.

ומבאר הענין, ששמע מרבותיו הקדושים, שהעיקר מעיקרי העבודה הוא, להרהר בתשובה קודם ישיבתו ללמוד תורה או קודם עשייתו המצוות, ומביא מהרה"ק החוזה מלובלין זיע"א, שלפני שאדם בא ללמוד תורה צריך הוא להרהר בתשובה, ואם אינו מהרהר בתשובה,

עליו הכתוב אומר (תהילים נ, טז)
"ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר
חוקי". מה שאין כן אם האדם מהרהר
בתשובה קודם ללימוד התורה, אזי
הוא נקרא צדיק, כמו דאיתא בגמ'
(קדושין מט:), 'המקדש את האשה על
מנת שאני צדיק, אפילו רשע גמור,
מקודשת, שמא הרהר תשובה
בדעתו'. ולכן מותר לו ללמוד את
התורה"ק. וזהו מה שכתבה התורה ענין
ביאור התורה אצל התוכחות שהוכיח
משה רבינו את ישראל. מפני שבאמת
כל התוכחות הללו לא נאמרו אלא
בשביל ביאור התורה שביאר משה
לבני ישראל, שכדי שיוכלו בני ישראל
ללמוד, היה צריך משה להוכיחם
קודם לכן על כל חטאיהם, ויהרהרו
בתשובה ויחשבו לצדיקים ויוכלו
ללמוד את התורה.

ב

**ראשית התשובה היא לתקן את
הדיבורים היתירים של האדם
בלשה"ר ודיבורים בטלים שהם
שורש כל החטאים וזה בא מזוהמת**

**הנחש שדיבר לשה"ר על הקב"ה
ומכח חטא זה נמשך זוהמא לכל
בני ישראל להימשך אחר דיבורים
בטלים ואסורים**

הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א
(דברי אמת ד"ה בפסיקתא) מבאר הפסוק
"אלה הדברים", דאיתא ב"לקוט
ראובני" בפרשתנו (אות א), 'אלה
הדברים אשר דיבר משה וגו'. טוב
לשמוע גערת חכם מאיש שומע שיר
כסיל (קהלת ז, ה). ומה היתה התוכחה
שהוכיח משה לישראל, אלה
הדברים'. וצריך ביאור, מהי התוכחה
ב"אלה הדברים". ומבאר על פי מה
דכתיב (הושע יד, ג) "קחו עמכם דברים
ושבו אל ה'", שרצונו לומר, שבשעה
שאדם בא לשוב בתשובה, ומפשפש
במעשיו ורוצה לתקן את עצמו, הענין
הראשון שצריך לתקן ולשוב עליו,
הוא ענין הדיבורים היתירים, מפני
שזהו שורש לכל החטאים, כמו
דאיתא (אדר"נ פכ"ב מ"ג), 'כל המרבה
דברים מביא חטא, שנאמר (משלי י, יט)
ברוב דברים לא יחדל פשע'. וכשאדם
רוצה למנוע עצמו מן החטאים, עליו

לחדול מלדבר דיבורים יתירים.
ומקור חטא הדיבור הוא ענין חטא
הנחש, שדיבר לשון הרע על בוראו,
ועל כן קשה מאוד לאדם שינצל
מלהיכשל בדיבור כל זמן שלא יתוקן
חטא הנחש שהכניס זוהמא בעולם.
וזהו "קחו עמכם דברים", קחו עצמכם
לתקן ענין הדיבור, בשעה ש"ושובו
אל ה'", שאתם באים לשוב בתשובה.

ואמנם במעמד הר סיני כבר נתקן
חטאו של אדם הראשון ופסקה
מישראל זוהמת הנחש (שבת קמו.),
אולם כשחזרו בני ישראל וחטאו
בחטא העגל, חזרה זוהמת הנחש
לשרות אצלם (ראה זוה"ק ח"א נב:). וזהו
מה שאמר משה רבינו לבני ישראל
"אלה הדברים", היינו שנתכוון לומר
להם, שע"י "אלה", שהוא חטא העגל,
כדאיתא בגמ' (ברכות לב:), 'גם אלה
תשכחנה (ישעי' מט, טו), זה מעשה
העגל'. ע"י זה באים ל"הדברים",
שחזרה זוהמת הנחש שהיא הדיבורים
היתירים ולשון הרע, שזהו שורש כל
החטאים.

ג

ע"י העוסק בתורה לשמה
האדם זוכה לנצח את כל
המקטרגים והדינים

עוד ענין מבאר הרה"ק מלובלין
זיע"א (דברי אמת ד"ה אלה הדברים) בפסוק
זה, על פי מה שפירש הא דאיתא (אבות
פ"ו מ"א), 'כל העוסק בתורה לשמה,
זוכה לדברים הרבה'. ומפרש, 'זוכה'
מלשון נצחון, כענין 'ולא זכיתי
שתאמר יציאת מצרים בלילות' (ברכות
יב:), שהכוונה שלא ניצח את חבירו
שתהא ההלכה כמותו. וזהו הכוונה
'זוכה לדברים הרבה', שהעוסק
בתורה לשמה מנצח הרבה מקטרגים
ומשבר המידות הרעות שבו. וזהו
הפירוש במה דכתיב כאן "אלה
הדברים", "אלה" פוסל את הראשונים
(בר"ר יב, ג). שהוא פוסל את כל
"הדברים", שהם בחינת דינים (עי' ספרי
בהעלותך מא), ע"י "אשר דיבר משה",
הדיבורים של משה, דהיינו התורה
שעוסק בה האדם לשמה, היא יכולה
לשבר ולנצח את כל הדינים
והמקטרגים.

נמצאים אנו ב'שבת חזון', שהרה"ק ה"אוהב ישראל" מאפטא זיע"א (שבת חזון), אמר עליה, כי שבת זו היא בבחי' גבוהה יותר מכל שבתות השנה. והרה"ק החוזה מלובלין זיע"א (מובא ב"שפתי צדיק" לשבת חזון), אמר, כי שבת זו היא בבחי' רעוא דרעוין, כענין שבכל שבת זמן המנחה נקרא 'רעוא דרעוין', שעניינו (ראה זוה"ק ח"ב פח:), כי בכל יום בזמן המנחה מתגברים הדינים רחמנא ליצלן, אולם בשבת

קודש, מתעורר הרצון העליון בזמן זה של מנחה ונמתקים הדינים. כמו כן בימים אלו של בין המצרים, שהדינים מתגברים חס ושלוש, אולם 'שבת חזון' היא בבחי' רעוא דרעוין, שמתעורר בה הרצון העליון והדינים נמתקים. יעזור הקב"ה, שימים אלו יהפכו לנו לימים טובים גדולים, ושנזכה כבר לביאת המשיח ולבנין בית המקדש במהרה בימינו, אמן.